

Azurový úsvit

B
Faronetka

CAROLYNE
SWANN

Azurový úsvit

PRAHA 2006

Přeložila:
LINDA HAYEK

Carolyne Swann: Azurový úsvit
Vydání první.
Copyright © 2006 Carolyne Swann.
All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Křížíkova 16, Praha 8, www.baronet.cz
v roce 2006 jako svou 1175. publikaci.
Český překlad © 2006 Linda Hayek.
Odpovědná redaktorka Jana Kohutová.
Korektorka Zdeňka Grigarová.
Přebal a vazba © 2006 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2006 Oldřich Liška.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.
Tisk a vazba: FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-951-2

BARONET
Praha 2006

CAROLYNE SWANN

Azurový úsvit

Kapitola první

Bláto, samé bláto, které jako by pohltilo celou podzimní krajinu. Pokrývalo nejen pole a louky, na nichž se ještě na jaře popásaly ovce a pestrobarevný skot. Byly jím postříkané dokonce i kmeny stromů, jak je zasáhla sprška od koňských kopyt. Že tudy před chvílí projížděli jezdci, dokonce dost velká skupina, ostatně dokazovaly i navzájem se překrývající otisky podkov v marastu cesty, která nebrala konce.

„Kdy už tam budeme?“

Joseline zvedla pravou nohu obutou do starého škrpálu, nyní obaleného mazlavou hlínou, a malomyslně ji nechala dopadnout sotva stopu před sebe, aby totéž učinila s levou.

„Tak kdy?“ Ukňouraný hlas za jejími zády zopakoval otázku, na niž se nedalo odpovědět.

Takhle už putovali od rána. Těžko říct, jak dlouhou trasu ušli a kolik je hodin, protože i slunce se raději ukrývalo za olověnými mraky, aby nemuselo shlédnout na skupinku čtyř zbídačelých poutníků a stádečka vyhublých, špinavých ovcí, které už neměly sílu ani bečet.

„Bolí mě nohy a mám hlad.“

„Tak si ho nech zajít, Valentine,“ utrhla se Joseline na sestru a učinila další krok. „Justin je mnohem mladší než ty a nestěžuje si. Jen se na něj podívej,“ dodala a vzápětí zalitovala, že něco takového navrhla.

Jejich bratr – jindy tak výřečný – od rána nepro- nesl jediné slovo. Jeho mlčenlivost však nepramenila ze statečnosti, nýbrž ji – jak se všichni mohli přesvědčit jediným pohledem – zapříčinilo vyčerpání. Z bledého obličejíku hleděly jen velké oči, teď zvýrazněné horečkou. Ta také byla příčinou okoralých rtíků a rudých skvrn ve tvářích, jež přes veškeré útrapy dosud neztratily nic z dětské baculatosti.

„Já hlad nemám, jenom žízeň,“ zašeptal klučík a provinile, jako kdyby se dopustil nějakého prohřešku, se podíval na muže, který svíral jeho ruku ve své dlaní.

„Vydrž, brzy budeme v St-Pierre,“ pravil muž.

„Půjdem do města, tatínku?“ zeptal se udiveně hoch, nechtěje věřit vlastním uším.

Putovali již několik týdnů a až dosud, pokud to jen trochu šlo, se vyhýbali nejen každému městu, ale i vesnicím, zemědělským usedlostem a silnicím, jako by nestáli o lidskou společnost. A lidé zřejmě nestáli o ně, protože když někoho potkali, každý si je podezíravě změřil, rychle odvrátil pohled a pospíchal vstříc svým starostem.

„Do města ne,“ odpověděl otec. „Pokusíme se požádat o nocleh v tamějším klášteře. Jen co obejdeme tamhle ten kopec,“ ukázal holí, o níž se opíral, na zalesněný vrcholek, „uvidíš špičku jeho věže. Mniši nás tam určitě nechají přenocovat a možná nám dají i najíst. Ale jestli máte hlad, děti, vezměte si.“

Aniž pustil synovu dlaň ze své, na okamžik se zastavil, zabodl hůl do bláta a volnou rukou zašmátral

v torně, pověšené přes prsa. Když ji vytáhl, držel v prstech malý bochníček. Rozlomil ho na čtyři díly, jeden vrátil do mošny a zbylé tři nabídl chlapci a oběma dívkám.

Valentine se na něj vrhla tak lačně, jako by jí nabídl pamlsek, a ne jen okoralý chléb z nahrubo rozemleté žitné mouky. Zakousla se do něj drobnými zuby, jejichž bělost byla ještě nedávno její chloubou, nyní však potaženými žlutým povlakem, a za chvíli ho měla v sobě.

Joseline, přestože její útroby také svíral hlad, uždibla jen kousíček. Co když jim mniši zavrou bránu před nosem? Už se to jednou stalo, v Albi. Museli tehdy přenocovat v lese na břehu Tarnu. Od řeky táhly chlad a vlhkost, právě tam se Justin nastydl.

„Nechci,“ zavrtěl klučik hlavou. „Mám jenom žízeň a je mi zima.“

Obě dívky i otec na sebe bezradně pohlédli. Hoch už teď měl na sobě přes halenu a ovčácký kožíšek houni, kterou jeho otec donedávna nesl stočenou přes rameno a kterou v noci používali jako příkrývku. Teď mu táhla ramínka k zemi, jak se na její spodní okraj, sahající mu až ke kotníkům, nalepilo mazlavé bláto.

„Tamhle vidím kouř,“ zvolala znenadání Valentine a radost, která jí čišela z hlasu, by si v ničem nezadala se šťastným výkřikem jednoho z Kolumbových námořníků, když po mnoha měsících plavby na širém moři zvolal: „Vidím zemi.“

Všichni otočili hlavu směrem, jímž ukazovala. Nad vrcholky stromů malého hájku bránícího jim v rozhledu stoupal k nebi proužek šedavého dýmu, neklamného znamení, že tam někde je komín a k němu patří stavení a v něm je teplo.

„Půjdeme tam, tatínku?“ zeptal se Justin s tvářičkou staženou napětím, zda otec neodmítne.

Muž zaváhal, ale jen na okamžik. Klášter St-Pierre nebyl tak blízko, jak synovi sliboval. Čekaly by je přinejmenším tři čtyři hodiny klopotné chůze, než by k němu dorazili. Zato stavení, z jehož komína stoupal kouř, bylo blízko. S největší pravděpodobností se jednalo o jakousi osamělou usedlost, kde by jim majitel mohl poskytnout kromě přespání ve stodole také něco k jídlu. „Jdeme,“ rozhodl a vykročil.

Jen co za tíživého ticha rušeného pouze křikem vran prošli hájkem, jejich očím se naskytl příjemný pohled.

Uprostřed mírně se svažujícího údolíčka se táhla cesta, dost široká na to, aby po ní mohl projet selský povoz. Teď byla prázdná, avšak vrata na jejím konci zela dokořán. Co se skrývá za nimi, se nedalo zjistit, protože byla součástí vysoké kamenné zdi postavené do čtverce. Pouze kouř stoupající z komína střechy pokryté novými šindeli prozrazoval, že někde pod ní je teplo a sucho.

Justin kupodivu vykročil jako první a táhl otce za sebou. Obě dívky na sebe pohlédly a po krátkém zaváhání je následovaly.

„Možná bychom si tam mohly umýt hlavu,“ prohodila Valentine šeptem, aby ji slyšela jen sestra. Na důkaz toho, jak moc by potřebovala očistu, se podrbala ve vlasech ukrytých pod režnou kápí.

Joseline jen pokrčila rameny. I ji svědilo celé tělo, ale nedoufala, že zrovna dnes by se na ni usmálo takové štěstí a mohla si dopřát koupel.

„Co myslíte, tatínku,“ otázal se chlapec s pohledem upřeným před sebe, „kdo tam bydlí? Nechají

nás tam přespat? A mohl bych dostat hrnek teplého mléka?“

„Snad ano,“ odpověděl muž a ohlédl se. Když uviděl, že obě dcery ho následují s nadějí v očích, povzbudivě se na ně usmál a vešel do vrat.

Uprostřed rozlehlého čtvercového dvora se tyčila obrovská kopice čerstvého hnoje, z něhož stoupala pára. Kromě asi patnáctiletého kluka v rozedrané haleně, který jej přehazoval vidlemi, nebylo nikde ani živáčka, přestože usedlost se zdála dost velká.

Přímo proti bráně celou jednu stranu zabírala stodola a seník. Vedle něj se krčil otevřený přístřešek s obstarožním kočárem a řadou kůlů, k nimž se přivazovali koně. Kolmo k němu byla přilepená dlouhá stáj s bíle natřenou zdí. Protější stranu vyplňovalo stavení jakoby rozkročené na masivních dřevěných sloupech, které podpíraly ochoz přilepený podél celého průčelí. Pod šindelovou střechou, která byla jako jediná vidět zvenčí, se táhla řada oken.

„Musíme se vrátit, děti,“ řekl tiše otec. „Tohle je zájezdní hostinec a v něm pro nás není bezpečno. Raději půjdeme až do St-Pierre.“

Právě když se chtěl obrátit, jedna z ovcí, které je tupě následovaly, hlasitým zabečením upoutala pacholkovu pozornost. Otočil hlavu a chvíli si přes rameno prohlížel podivné poutníky, aniž pustil vidle z ruky.

„Všechny pokoje jsou prázdný,“ oznámil pisklavým hlasem, když se dost vynadával. „Ale jak já to vidím, stejně nemáte na zaplacení.“

Valentine se znovu podrbala na zátylku – tentokrát tak prudce, že se jí kapuce svezla na ramena a odhalila záplavu hustých kadeří.

„No možná...,“ opravil se kluk, aniž z ní spustil oči, „...teda určitě by se tady nějaký koutek našel,“

dodal a zvuk v hrdle mu nečekaně přeskočil do hlubší tóniny.

„Už se zase vybavuješ, Paule, a práce stojí,“ zahartusil hrubý mužský hlas. „Pokud vím, tak Zlomená podkova je moje, a proto já rozhodnu, koho ubytuju.“

Zatímco pacholek vtáhl hlavu mezi ramena a znovu se začal ohánět vidlemi, ze stínu ochozu vykročil rozložitý chlap s mohutným břichem, jehož objem zdůrazňovala špinavá, kdysi snad bílá zástěra.

Jediným pohledem ohodnotil skupinu znavených lidí i zbídačelých ovcí ve vratech a už se chystal ji vykázat, když mu zrak znovu ulpěl na Valentine. Přestože dívčiny vlasy opravdu potřebovaly horkou vodu, mýdlo a kartáč, ani špína a prach nedokázaly zakrýt jejich plavou nádheru.

„Můžete přespat ve stodole,“ svolil po krátké úvaze. „Jestli nemáš peníze,“ prohodil k vysokému muži, „dáš mi ráno jednu ovci.“

„Děkuji, pane. Jste nesmírně laskavý. Potřeboval bych ale pro synka teplé mléko a... děvčata jsou také hladová. Večeři mohu zaplatit.“

„Tak... můžeš,“ pronesl zamyšleně hostinský.

„Prodal jsem dvě ovce ve městě na trhu.“

„V tom případě vítejte u Lefranka...“

* * *

„Kam jste se vydali v téhle nejisté době?“ vyptával se majitel hostince U Zlomené podkovy, když se všichni čtyři usadili v prázdném šenku.

Zatímco Justin si vyčerpaně položil hlavu na otcovu paži, Joseline s Valentine naslouchaly vyprávění, které již během několikátýdenního putování slyšely mockrát.

„Měl jsem malý statek poblíž Draguignanu. Vo-jáci mi ho vypálili. Zachránili jsme jen holé životy a pár ovcí. Nedokázali bychom přežít zimu, a tak jsme se vydali na cestu. Můj starší bratr je tkalcem v Langonu. Věřím, že se nás ujme.“

„No jo, v Langonu,“ prohodil Lefranc. „Tím směrem míří hodně lidí... obzvlášť šlechta. Odtud to není daleko do Bordeaux a pak přes Kanál k Angličanům.“

„Také jsem to slyšel,“ pokýval muž hlavou a ob-jal chlapcova ramínka.

„Přinesu vám zelnáčku a klukovi hrnek mléka.“ Lefranc naposledy vrhl na skupinku přemítavý po-hled a zmizel ve dveřích, za nimiž se zřejmě nachá-zela kuchyně.

Joseline, která po celou dobu rozhovoru držela sestru za ruku, zašeptala: „Myslíte, tatínku, že po-znal...“

Nenechal ji domluvit. „Ne, neboj se. Tady nám nic nehrozí. Najíte se, odpočinete si a ráno půjdeme dál.“

„Nechci už nikam jít,“ zakňoural Justin.

„Zítra ti bude mnohem lépe.“ Ve snaze bratra utě-šit položila mu Joseline dlaň na čelo, ale okamžitě ucukla. Justinova pokožka byla neuvěřitelně horká. Spustila ruku do klína a rozhlédla se, aby upoutala mysl něčím jiným než bratrovým bedným stavem.

Skoro celou kratší stěnu rozlehlé místnosti zapl-ňoval krb s římsou a obložením z plochých kame-nů. Přestože venku panovalo sychravé počasí, nikdo se nenamáhal rozdělat v něm oheň. Proč také, řekla si. Vždyť kromě nich nikdo v šenku neseděl.

Že tomu tak ale nebývalo často, prozrazovaly dřevěné stropní trámy zčernalé kouřem a poškrába-né stoly, které spolu s lavicemi stály na cihlové po-

dlaze poničené ostruhami a tvrdými podrážkami. V rohu tonuly v šeru schody, po nichž se dalo vystoupat do patra, kde se zřejmě nacházely hostinské pokoje.

Za dobu jejich putování Joseline poznala několik hostinců. Povětšinou to byly špinavé zapáchající špeluňky, skoro vždy prázdné. Lidé raději seděli doma, jako by se v tomto smutném čase báli vystrčit nos. Doba, kdy si navzájem sdělovali novinky a přetřásali převratné události zmítající celou zemí, byla ta tam. Jejich touha zhlédnout kruté divadlo, během jehož představení hlavy urozené místní šlechty odpadávaly od gilotiny jako zakrvácené plody od stromu rodícího smrt, byla už dávno nasycena.

Mnozí si přáli vrátit se zase zpět k poklidnému životu, ale lítice puštěná ze řetězu se ještě nenabažila. Smrt si začala vybírat i mezi neurozenými, přicházela i pro ty, kdo revoluci začali. Její pařáty se dokonce zařaly i do hrdla nejednoho prostého občana, který v neopatrnosti pronesl něco, co neměl právo si ani myslet, natož to vyslovit nahlas.

I tento zájezdní hostinec byl prázdný, jen ze dvora se ozývalo bečení ovcí a pisklavý hlas čeledína, jak se je snažil zahnat do chléva. Ticho v šenku rušil jen Justinův sípavý dech. Právě když jeho hrudníčkem začal otrásat kašel, objevil se hostinský s mísou kouřící polévky. V patách mu šla mladší žena v hnědých šatech a šedé zástěře. Přestože se mračila, rysy v jejím obličeji prozrazovaly, že kdysi musela být hezká. Na podnose, který držela v rukou, byly kameninové misky, dřevěné lžice, ošatka s chlebem a hrnek naplněný mlékem.

„Až se najíte, Marion vás odvede na seník.“ Lefranc postavil mísu, z níž zavoněla klobása, na stůl.

Žena položila ták a odešla, aniž věnovala hostům jediný pohled. Zato majitel Zlomené podkovy nehodlal odejít. Opřel se ramenem o krb a pozoroval, jak jeho hosté jedí. Nakonec nevydržel mlčet a zeptal se:

„Jak dlouho jste na cestě?“

„Skoro osm týdnů,“ odpověděl muž, přidržuje chlapečkovi hrnek s mlékem u úst.

„No jo, to už máte v nohách hodně mil. Z Tarasconu až sem je to dálka.“

V hlase hostinského zazněl falešný tón. Joseline kradmo pohlédla na otce, zda si toho také všiml, ale ten ani brvou nehnul, když klidně odpověděl:

„Nepocházíme z Tarasconu, ale z Draguignanu v Provinci.“

„Jo, to jste říkal. Člověk toho za celý den slyší tolik, že se mu jedno přes druhé plete. Chutná vám?“ Teď jeho otázka patřila dětem.

„Ano,“ přitakala Valentine, aniž zvedla oči.

„Děkujeme..., pane,“ doplnila ji sestra.

Zatím všude, kde se zastavili, jim nabídli zkyslou polévku nebo misku prosné kaše. Justin, Joseline i Valentine zpočátku nabírali lepkavou hmotu na lžici s odporem, ale jak se den řadil ke dnu a stávaly se z nich týdny, nakonec s povděkem přijímali každé, byť sebehorší jídlo.

To, co dostali zde, byly přímo hody. Pravda, chléb byl trochu okoralý, ale zelňačka, v níž plavaly kousky nakrájené klobásy, měla vynikající kořeněnou příchut' a hlavně byla horká.

Přestože Joselinin žaludek svíral hlad, polykala pomalu, aby co nejvíce prodloužila slastný pocit tepla, který se jí s každým soustem rozléval po těle. Zdálo se, že i Valentine alespoň na okamžik zapomněla na to, jak zanedbaně vyhlíží, a mlčky spořá-

dala celou miskou. Jen Justin odmítal jíst, i když ho otec nutil. Položil si hlavu na jeho rameno a zavřel oči.

„Doba je zlá.“ Lefranc se nechtěl pustit daného tématu. „Už jsem tady viděl spousty takových, jako jste vy... Jdou, ani neví kam.“

„Míříme do Langonu,“ připomněl muž.

Hostinský, jako by neslyšel, pokračoval:

„Tady o kus dál v St-Pierre je spousta uprchlíků. Mniši tamního kláštera je nejdřív přijímali, ale teď prý nechali na opatův rozkaz zavřít bránu. Ani se jim nedivím. Jak mají poznat, kdo přichází v nouzi a kdo se chce ukrýt?“

„Tak tak,“ přikývl muž. „Jak říkáte, doba je zlá.“

„Vy to musíte vědět nejlíp, co?“ prohodil hostinský. Chvilí vyčkával a pak se zeptal přímo:

„Kdo vám vypálil statek? Národní garda, nebo girondisti?“

Odpovědi se nedočkal, zabránil mu v tom Justin, protože se opět silně rozkašlal.

„Před týdnem promokl a nastydl,“ vysvětloval muž a přitiskl synka k sobě. Lefranc na hošíka pohlédl a v pichlavých očích se mu mihl náznak soucitu. „Měl by si odpočinout. Pojdte, zavedu vás do stodoly. Tam budete mít pohodlí.“

* * *

O pohodlí nemohla být ani řeč, ale aspoň zde bylo teplo, dokonce větší než v šenku, což způsobila sláma. Velkou část stodoly zaplňovaly její nazlátlé otepi, narovnané až ke stropu. Zbytek zděného stavení sloužil jako seník. Za přepážkou z dubových fošen byly uskladněné pytle s ovsem a seno, jehož opojná vůně zvala k odpočinku.